

1

Joshua Nunn liep in zijn kantoor heen en weer tussen een kast vol archiefmappen en de verhuisdozen die hier en daar op de vloer stonden. Hij had niet verwacht dat het zo moeilijk zou zijn om alle spullen van zijn overleden zakenpartner in te pakken en na te denken over zijn eigen toekomst – of wat ervan over was. Er hing een bedrukte, trieste sfeer in het stille kantoor, alsof zelfs de muren rouwden om het verlies van de charismatische man wiens aanwezigheid deze ruimte ooit zo gedomineerd had.

Joshua zuchtte. Hij had zich zijn hele leven lang niet zo eenzaam gevoeld.

Bob Moses, senior advocaat en al jarenlang Joshua's vriend, had het Instituut voor Godsdienstvrijheid in Bethany, in de staat Pennsylvania, maar om één reden opgezet: om terrein te heroveren dat de vijand ingepikt had. 'Kom bij mij werken,' had Bob gezegd toen hij Joshua drie jaar geleden over zijn plan vertelde. 'Het beloofde land wacht op ons!'

En dat bleek inderdaad zo te zijn. Ze hadden het afgelopen half jaar twee zaken gewonnen die hier in Pennsylvania speelden. In de ene zaak had een groep die tegen de vrije uitoefening van het geloof was een schooldistrict voor de rechter gedaagd om te voorkomen dat studenten voor aanvang van hun footballwedstrijden in gebed gingen. De zaak dreigde landelijke aandacht te gaan krijgen, net als een vergelijkbare zaak in Texas een

aantal jaren geleden. Maar dit keer had de tegenpartij eieren voor haar geld gekozen en zich teruggetrokken toen ze tegenover Bob en Joshua kwam te staan.

‘God houdt dit advocatenkantoor in Zijn hand,’ zei Bob vaak. ‘Ik voel het, Joshua. Hij heeft grote plannen met ons.’

Ze droomden ervan meer advocaten in dienst te nemen en een groter kantoorgebouw te kopen, en hoopten een centralere rol binnen de Amerikaanse advocatuur te gaan spelen. Dan zouden ze zich kunnen aansluiten bij vergelijkbare organisaties die op landelijk niveau voor de christelijke zaak streden.

Maar alle dromen leken in duigen te vallen op de dag dat Bob Moses achter zijn bureau in elkaar zakte en op de leeftijd van 57 aan een hartaanval overleed.

Wat overbleef, waren enkel de onbetaalde rekeningen en de vaste lasten van het kantoor die gewoon doorliepen, zonder dat er ook maar één rechtszaak van betekenis in het verschiep lag. Nu Bob er niet meer was, namen de cliënten kennelijk aan dat het kantoor gesloten was. Joshua werkte inmiddels drie weken in zijn eentje en er kwamen nauwelijks nog telefoontjes binnen.

Hij pakte een volgende stapel mappen uit de kast, liep ermee naar de andere kant van het kantoor en legde ze in een doos. Nadat hij zijn partners spullen in dozen had gedaan, zou hij die naar Bobs vrouw brengen. Het ging naar omstandigheden goed met haar, maar sinds Bobs dood gebeurde het vaak dat Joshua, als hij ’s avonds thuiskwam, haar aan zijn keukentafel aantrof, waar ze met zijn eigen lieve Helen zat te praten, beiden met tranen in hun ogen.

Arme Betty.

Ik weet dat hij nu op een betere plek is, God, maar waarom? Er was nog zo veel te doen voor hem...

WEES STERK, JOSHUA.

Wees sterk? Dat antwoord leek hij de laatste tijd steeds vaker van God te krijgen en hij vond het een nogal vreemd advies. Hij *was* toch sterk? Hij was niet ingestort en had ook niet ge-

weigerd zijn bed uit te komen. Nee, hij was sinds de begrafenis elke dag naar kantoor gegaan, ook al was er nog steeds geen enkele aanvraag of zaak binnengekomen. Hij had onderzoek gedaan naar mogelijke aanklachten, had talloze telefoontjes gepleegd en brieven geschreven, maar tevergeefs.

Het was duidelijk: als hij niet snel aan nieuwe zaken kon komen, kon hij het kantoor wel sluiten. En dan moest hij de werkelijkheid onder ogen zien dat hij op 56-jarige leeftijd net zo hard op zoek naar een nieuwe baan moest als toen hij net was afgestudeerd als advocaat. Onwillekeurig lachte hij schamper en schudde zijn hoofd.

Wees sterk?

Bob en hij hadden dertig jaar als procederend advocaat gewerkt bij Jones, Garner & Schmidt voor ze de handen ineen sloegen en samen dit Instituut voor Godsdienstvrijheid opzetten. Ze hadden lovenswaardige doelen met het Instituut, en er zaten andere positieve kanten aan de stap die ze zetten: niet meer elke dag op en neer reizen naar de grote stad, extra tijd overhouden voor spelletjes en barbecues als een van de kinderen thuis was, meer tijd in het stadje doorbrengen waarvan ze hielden. Joshua voelde de tranen achter zijn ogen branden en hij knipperde ze verwoed weg toen hij eraan terugdacht hoe zijn partner ineens veel levenslustiger leek bij het idee dat hij meer tijd zou krijgen voor zijn vrouw.

En voor Faith.

Joshua kreeg een brok in zijn keel en hij schraapte zijn keel om die kwijt te raken. Hoezeer hij zelf zijn vriend en collega ook miste, Bobs dochter Faith miste de man nog veel meer. Zeker nu, nu het eigenlijk...

Hij kon de gedachte aan Faith niet verdragen, aan hoe moeilijk ze het had met het overlijden van haar vader. Daarom gingen zijn gedachten terug naar hoe het allemaal was begonnen, naar begin jaren zeventig. Naar het jaar waarin hij in dienst was gekomen van het advocatenkantoor in de grote stad, het jaar

waarin Helen en hij met hun twee dochtertjes naar Bethany waren verhuisd, het mooiste stadje in de hele wereld. Bob, Betty en hun dochters volgden twee jaar later hun voorbeeld en de twee gezinnen leken vanaf dat moment bijna familie van elkaar. Joshua en Bob plaagden elkaar er wel eens mee dat ze enkel door vrouwen omringd waren.

‘Dat wij tweeën niet één zoon hebben, dat is toch ongelooflijk?’ zei Bob dan verbaasd en wierp zijn armen in de lucht.

De herinneringen verbleekten. Joshua droeg een stapel boeken door het kantoor en vulde de doos ermee tot die vol was. Terwijl hij dat deed, liet hij zijn blik over de portretten aan de wand gaan. Bob Moses en Joshua Nunn, advocaten. *We waren de gelukkigste kerels van heel Bethany, Bob*, dacht hij.

Maar nu was alles anders. Bob was er niet meer. Joshua’s dochters waren allebei getrouwd en woonden een paar uur rijden bij hen vandaan. En Bobs oudste dochter woonde in Chicago. Van de kinderen was alleen Bobs jongste dochter, Faith, nog thuis. Hoewel ze al 29 was, was ze nog niet getrouwd en probeerde ze haar weg te vinden in een wereld die maar weinig steun bood, zeker nu ze dat zo nodig had. Vanuit Bethany reed ze dagelijks een kwartier naar de lokale afdeling van de televisiezender WKZN, in Philadelphia, waar ze het nieuws laat op de avond presenteerde. Joshua zag nog voor zich hoe ze er een paar weken geleden op haar vaders begrafenis uit had gezien: lang, blond haar en lichtblauwe ogen met een afwezige blik. Een prachtige meid, en al een hele beroemdheid.

Ze had een heel nauwe band met haar vader gehad.

Bob had er niet veel over gepraat, maar Joshua wist dat het onder andere vanwege Faith was geweest dat hij in Bethany wilde gaan werken. ‘Ik maak me zorgen over haar,’ zei Bob af en toe. ‘Ze heeft het niet gemakkelijk.’

Het plan om een advocatenkantoor op te zetten in Bethany leek in alle opzichten alleen maar voordelen te hebben. Ze konden uit het dynamische, stressvolle kantoor van Jones, Garner &

Schmidt stappen en vanuit een gehuurde kantooruimte midden in het leuke centrum van het stadje gaan werken, op nog geen paar minuten rijden van hun huizen in de wijk Maple Heights. Ze konden urenlang rechtszaken voorbereiden en de strategie ervoor bepalen, en verhalen uitwisselen over die goede oude tijd, toen ze nog meededen aan de veldloopcompetitie van de middelbare scholen in Philadelphia, of hoe ze soms tegenover elkaar kwamen te staan als ze in verschillende debatteergroepen zaten.

Bob was zo zelfverzekerd, zo vol energie en passie, en hij was er volledig van overtuigd geweest dat God hen leidde bij het oprichten van dit nieuwe advocatenkantoor. De zegen op hun werk die ze vanaf het allereerste begin hadden ervaren, bewees wel dat Bob gelijk had.

Joshua knielde en trok de rol breed plakband over de flappen van de volle doos.

‘Pensionering is voor oude mensen.’ Joshua kon Bobs stem in gedachten nog horen toen hij dat luid in het kantoor had gezegd. ‘We kunnen dit advocatenkantoor nog wel een jaar of twintig draaiende houden.’ En met een glimlach op zijn gezicht was hij verdergegaan: ‘En denk eraan, Joshua... als God leidt, voorziet Hij ook.’

De herinnering verdween naar de achtergrond en maakte plaats voor twijfel. Joshua stopte even, keek uit het raam naar de bomen langs Main Street die nog volop in het blad stonden. *Waarom leidt U ons eerst hierheen, laat U ons onze vaste baan opzeggen... om mij dan alleen achter te laten? Hoe kan ik nu voor een vast inkomen zorgen voor Helen? En voor Faith?*

JOSHUA, LUISTER NAAR MIJ, MIJN ZOON. JE BENT NIET ALLEEN...

De stem klonk zo duidelijk en beslist als maar kon en herinnerde Joshua er weer aan dat hij nog steeds een relatie had met een machtige God, een relatie die zijn enige drijvende kracht was in het leven. Hij opende een volgende lege doos en kwam moeizaam overeind. Als Bobs spullen eenmaal opgeruimd wa-

ren, kon hij misschien op zoek gaan naar een nieuwe partner. Iemand die niet in de eerste plaats uit was op zoveel mogelijk geld verdienen. Joshua snoof bij de gedachte. Hoeveel kans was er dat er zo iemand zou zijn? De situatie was uitzichtloos.

En er was nog iets.

Nu Bob er niet meer was, vroeg Joshua zich af of hij het zelf eigenlijk wel aankon om voor de vrijheid van godsdienst te strijden. Bob was de extroverte persoon geweest, de advocaat met flair en stijl en overtuigingskracht. En Joshua? Die was enkel een eenvoudige man die God meer dan wat of wie ook liefhad. Een man wiens pleidooien in de rechtbank kort en bondig en oprecht waren, maar niet zo indrukwekkend dat ze opvielen. Bob had tijdens een lunch met cheeseburgers en frites diepzinnigere dingen gezegd dan Joshua ooit in een rechtbank had gedaan. Joshua had ervan genoten om bij bijna elke zaak naast Bob Moses te mogen staan. Maar zonder hem?

Hij was een en al twijfel.

Joshua ging op de eerste de beste stoel zitten en liet zijn hoofd hangen. Wat moest hij nu? Teruggaan naar Jones, Garner & Schmidt was geen optie. Hij had nog zijn pensioenfonds, dus financieel gezien zat het wel goed. Maar nu Bob er niet meer was, leek het wel of Joshua zijn gevoel van richting kwijt was. Hij keek om zich heen, nam in zich op hoe Helen en Betty de planten zo hadden neergezet dat de ramen aan drie kanten het licht binnenlieten dat de ruimte vulde. Joshua sloot zijn ogen. *Dit was Bobs droom, God. Vertel me alstublieft of ik die los moet laten.*

ZOALS IK BOB MOSES HEB BIJGESTAAN, ZO ZAL IK OOK JOU BIJSTAAAN. IK ZAL NIET VAN JE ZIJDE WIJKEN EN JE NIET VERLATEN.

Joshua liet de gedachte die in hem was opgekomen tot zich doordringen. Natuurlijk: God zou hem bijstaan. Maar hoe zat het met het advocatenkantoor? En de droom om tegen tirannieke krachten te strijden die erop uit waren de godsdienstvrijheid om zeep te helpen?

Plotseling voelde Joshua zich vermoeder dan hij wekenlang was geweest. Hij legde zijn armen op zijn bureau en liet met gesloten ogen zijn hoofd erop rusten. *Zoals Ik Bob Moses heb bijgestaan... Zoals Ik Bob Moses heb bijgestaan... Zoals Ik Bob Moses heb bijgestaan...* Joshua herinnerde zich de twee rechtszaken die Bob en hij samen voor hun rekening hadden genomen en hoe God hen inderdaad had bijgestaan en hun de overwinning had geschonken. Hoe de zaken hen meer bekendheid hadden gegeven en hen op de kaart hadden gezet bij bepaalde politieke groeperingen in Philadelphia en omgeving. *Maar dat was toen, God. Nu sta ik er alleen voor. Ik kan dit niet in mijn eentje.*

WEES STERK EN STANDVASTIG. JIJ ZULT HET VOLK DAT IN DEZE STAD WOONT LEIDEN EN ZE ZULLEN HET LAND BEËRVEN.

Joshua kneep zijn ogen nog meer toe. *Hebt U het tegen mij, God? Zal ik de inwoners van de stad leiden zodat ze het land beërven?* Hij schudde zijn hoofd, alsof hij die vreemde woorden van zich af wilde schudden. Het kwam waarschijnlijk door slaapgebrek. Misschien had hij wel iets onder de leden. Vandaar wellicht ook die zwaarmoedigheid en vermoeidheid.

Het land beërven? Hij kon nog niet eens één rechtszaak toegewezen krijgen, laat staan een land beërven.

Maar voor hij op kon staan, hoorde hij een stem. Niet enkel een gedachte dat God iets tegen hem zei, als een fluistering in zijn hart, maar een hoorbare stem.

WEES VASTBERADEN EN STANDVASTIG, JOSHUA. EN HOUD JE VÓÓR ALLES VASTBERADEN EN STANDVASTIG AAN DE WET WAARIN MIJN DIENAAR BOB MOSES JE HEEFT ONDERWEZEN. HOUD JE DAAR ALTIJD AAN EN WIJK ER OP GEEN ENKELE MANIER VAN AF, OPDAT JE IN ALLES WAT JE DOET ZULT SLAGEN.

Joshua ging rechtop zitten en keek met grote ogen om zich heen. Het zweet brak hem uit. De dozen stonden niet langer her en der door de kamer verspreid, maar keurig opgestapeld bij de deur. Een van de portretten aan de muur zag er anders uit. In plaats van een foto van Bob hing er nu een portret van een

jongere man, iemand met een boze blik in zijn ogen en een knap gezicht met scherpe gelaatstrekken. *Wat was er aan de hand?*

‘Als... als U dat bent die iets tegen me wilt zeggen, God... ik wil vastberaden voor U zijn.’ Joshua keek het kantoor rond, maar het raam bood niet het vertrouwde uitzicht. Hij zag buiten enkel een gouden licht dat bijna te fel voor zijn ogen was. Zijn hart begon sneller te slaan. ‘Ik... ik kan het niet alleen...’

MAAR IK HEB JE TOCH OPDRACHT GEGEVEN?

Joshua bleef doodstil op zijn stoel zitten toen de stem opnieuw klonk. Een luide stem, die de kamer verwarmde zoals Joshua's auto op een koude winterdag kon opwarmen.

WEES VASTBERADEN EN STANDVASTIG, LAAT JE DOOR NIETS WEERHOUDEN OF ONTMOEDIGEN, WANT WAAR JE OOK GAAT, DE HEER, JE GOD, STAAT JE BIJ. HOUD JE AAN DE OPDRACHT DIE BOB MOSES, DIENAAR VAN DE HEER, JE GEGEVEN HEEFT. GOD ZAL JE VREDE SCHENKEN EN JE DIT GEBIED GEVEN. HIJ GEEFT JE DE OVERWINNING OVER DE JORDAAN EN ZAL JE HET LAND IN HANDEN GEVEN.

Joshua sloeg een paar keer met zijn handpalm tegen zijn hoofd. Had hij een beroerte of zo? Nee, misschien was het een oorontsteking, iets wat klanken omzette in zinnen terwijl hij in zijn eentje in het kantoor zat. Plotseling was er een lichtflits, en toen zag hij hem staan.

In de hoek van de kamer, voor Bobs oude boekenkast, stond een man met een schitterende wapenrusting, een man met ogen die een fel licht uitstraalden. Een gouden man, zoals Joshua nooit eerder had gezien. Hij hield zijn adem in en zijn mond viel open toen de man zijn zwaard trok. Joshua's tanden klapperden en hij beefde tot in zijn vingertoppen. Maar heel diep vanbinnen wist hij dat hij geen gevaar liep. Hij kon deze man vertrouwen.

Hij stond op en liep met knikkende knieën naar de soldaat toe. ‘Bent u... bent u een vriend of een vijand?’ dwong Joshua zichzelf te zeggen en vervolgens wachtte hij stijf en star af, alsof zijn voeten in beton gegoten zaten.

‘Geen van beide, ik ben de aanvoerder van het leger van de Heer.’

Joshua merkte dat hij zijn ogen nog wijder opensperde. *Aanvoerder van het leger van de Heer?* Dus, dus... die man was een engel? Het was onmogelijk... maar wat voor andere verklaring was er? Joshua liet zich voorover vallen met zijn voorhoofd op de grond. Met gesmoorde stem wist hij uit te brengen: ‘Welke boodschap heeft mijn Heer voor mij?’

De vredige soldaat bekeek Joshua een ogenblik. ‘Trek je schoenen uit, Joshua, want de plaats waarop je staat, is heilig.’

Onmiddellijk begon Joshua aan zijn veters te prutsen, trok ze los en deed zijn schoenen uit, waarna hij ze netjes naast elkaar neerzette met de neuzen naar Bobs boekenkast gericht. Wie was deze man en waar was hij vandaan gekomen? Als dit een engel was, wist hij dan meer over Bob? Had hij met hem gesproken? Was dit Gods manier om Joshua’s aandacht te trekken? En dat vreemde licht buiten dan, en die onbekende foto aan de muur?

Maar voor hij de honderden vragen kon stellen die in hem opkwamen, ging de telefoon. Joshua stak zijn hand uit, maar niets lag nog op de plaats waar het hoorde te zijn.

De telefoon ging nog een keer en nog een keer, tot Joshua overeind schoot, zijn ogen opende en met een droge mond en bonkend hart bleef zitten. Zijn ademhaling was snel en hij keek om zich heen, verbaasd over wat hij zag.

De man was verdwenen. Op zijn plaats stonden alle dozen en stapels papieren en boeken er weer die er een paar minuten eerder ook hadden gestaan. Zijn blik schoot vliegensvlug naar de foto’s aan de muur en hij zuchtte opgelucht. Bobs foto hing er weer en er was geen enkel teken meer van de boze jongeman wiens foto er net nog had gehangen.

Joshua herinnerde zich de stem en wat die gezegd had. Welk land? Hoe kon God hem nu de Jordaan over laten steken en hem de overwinning geven over een rivier die duizenden kilometers ver weg lag?

Hij snapte er helemaal niets meer van.

De telefoon ging weer en Joshua schrok van het geluid. Hij voelde wat speeksel bij zijn mondhoek en veegde dat met de rug van zijn hand weg terwijl alles opeens glashelder werd. Hij had geen stem gehoord en hij had ook geen bezoek gehad van de aanvoerder van het leger van de Heer. Natuurlijk niet.

Hij was gewoon in slaap gevallen en had het allemaal gedroomd.

Hij stak zijn hand uit naar de telefoon en nam op. 'Instituut voor Godsdienstvrijheid, u spreekt met Joshua Nunn.'

'Gelukkig, je bent dus op kantoor.' Het was Frank Furlong, de burgemeester van de stad. Joshua zakte tegen de rugleuning van de stoel en probeerde rustig door te ademen in de hoop dat zijn hartslag weer normaal werd. Hij was al twintig jaar bevriend met Frank.

'Ja... sorry, ik was even bezig. Wat kan ik voor je doen, Frank?'

Het bleef even stil aan de andere kant. 'Ik heb vandaag iets gehoord, misschien is het iets groots, maar het kan ook evengoed niets voorstellen. Toch wil ik er graag met je over praten. Kun je morgen met me lunchen?'

Joshua was nog steeds bezig met het beeld van de gouden soldaat en de klank van een luide stem zoals hij nooit eerder had gehoord. 'Morgen is het zaterdag. Kan het niet wachten?' Hij had met Helen afgesproken om naar het meer te rijden voor een middagje vissen. Hij vermoedde dat ze het over zijn werk zouden gaan hebben en over hoe het nu verder moest, zeker nu het erop leek dat het advocatenkantoor het niet zou gaan redden.

Maar de burgemeester aarzelde opnieuw. 'Het is iets heel groots, Joshua. Als het echt doorgaat, zal ik dat maandag horen en dan hebben we je hulp nodig. Jij zult feitelijk de hoofdadvocaat zijn.' Hij zweeg een moment. 'Morgen om twaalf uur, oké? Bij Alvin's op Walnut Street.'

De mist in Joshua's hoofd was nog niet opgetrokken, maar hij

hoorde wel aan Franks stem hoe dringend het was. Helen en hij konden er ook wel een andere keer opuit trekken. ‘Ik zorg dat ik er ben.’

Hij verbrak de verbinding, staarde naar de telefoon en dacht na. Wat kon er nou in vredesnaam zo dringend zijn? Wat het ook was, het had te maken met de stad Bethany en Frank wilde hem als hoofdvocaat. Het gaf hem een sprankje hoop. Was dit het antwoord waarom hij had gebeden? Zou God dan toch willen dat hij het kantoor aanhield? Hij dacht hierover na toen hij plotseling voelde hoe koud zijn voeten waren.

Met een frons keek hij naar zijn voeten. Hij had alleen zijn sokken aan. Wat was hier aan de hand? In zijn droom had hij zijn schoenen uit moeten doen omdat hij op heilige grond stond, maar dat was alleen maar een droom geweest. Toch? Maar waar waren zijn schoenen dan? Hij keek het kantoor rond en zag ze een paar meter verderop staan.

Netjes naast elkaar, met de neuzen naar Bobs boekenkast gericht.